

Dosarul nr. 2ra-1648/22
(2-21026874-01-2ra-18112022)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Tricolici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul recurentului
Inspectoratul Național de Securitate Publică, Anastasia Fiodorov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Garștea
împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General
de Poliție a Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu – agentul
constatator Alexandru Chiperi cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență
juridică,

împotriva deciziei din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respinsă cererea de apel depusă de Inspectoratul Național de Securitate
Publică și a fost menținută hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La data de 19 februarie 2021, Ana Garștea a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP a MAI,
intervenient accesoriu – agentul constatator Alexandru Chiperi cu privire la
încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 25 septembrie 2020, agentul
constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP a MAI,
Alexandru Chiper a întocmit procesul-verbal contravențional nr. MAI05 055787
prin care a fost învinuită și sancționată de comiterea contravenției prevăzute de art.
240 alin. (1) Cod contravențional.

Reclamanta Ana Garștea a susținut că la 02 octombrie 2020 a contestat
procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 055787 din 25 septembrie
2020 și decizia agentului constatator.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Ciocana, a fost admisă contestația depusă Ana Garștea, anulat procesul-verbal cu
privire la contravenție nr. MAI05 055787 și decizia agentului constatator al
Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP a MAI, Alexandru Chiper din
25 septembrie 2020, privind aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute de art.
240 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional din lipsa faptului
contravenției. Hotărârea în cauză a devenit definitivă prin neatacare, la 08

decembrie 2020.

În conformitate cu art. 383 alin. (2), (3), art. 96 alin. (1), Legea 1545 din 25 februarie 1998, reclamanta Ana Garștea a solicitat încasarea din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP a MAI a cheltuielilor de asistență juridică suportate în dosarul contravențional în mărime de 2063 lei și 90 de bani.

Ulterior, la 11 iunie 2021, reprezentantul reclamantei în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (2-3) Cod de procedură civilă, a concretizat cerințele, astfel solicitând încasarea din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP a MAI a cheltuielilor de asistență juridică suportate în dosarul contravențional în mărime de 2063 lei și 90 de bani și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2070 lei, suportate în prezentul proces.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

S-a încasat de la Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP a MAI în beneficiul Anei Garștea a cheltuielilor de asistență juridică suportate în procesul contravențional în mărime de 2063 lei și 90 de bani și cheltuielile de asistență juridică suportate în prezentul proces în mărime de 2070 lei.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 26 octombrie 2021, Inspectoratul Național de Securitate Publică a declarat apel împotriva hotărârii din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Inspectoratul Național de Securitate Publică și a fost menținută hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Colegiul a constatat că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Analizând argumentele invocate în cererea de apel, în raport cu probele anexate la dosar și prevederile legii, ce guvernează raportul litigios, instanța de apel a conchis că, cererea de apel urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

La caz, instanța de apel a relevat că, prima instanță în mod întemeiat a încasat din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică în beneficiul Anei Garștea suma în mărime de 2063 lei și 90 de bani, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată în cauza contravențională.

Colegiul nu a admis poziția părții apelante precum că, dispozițiile normelor Codului contravențional în care sunt prevăzute drepturile de recuperare a prejudiciului material presupus cauzat sunt aplicabile doar în cadrul proceselor contravenționale, iar faptul că reclamantul nu a dorit să beneficieze de drepturile prevăzute în procesul contravențional, fiind emise hotărâri definitive asupra cazului contravențional, nu poate fi imputat Inspectoratului Național de Securitate

Publică, or, potrivit art. 383 alin. (2) Cod contravențional, victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului și a cheltuielilor suportate în procesul contravențional în ordinea procedurii civile, cu excepția cazurilor când nu există divergențe asupra întinderii acestora.

Cu referire la pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2070 lei suportate în prezentul proces, instanța de apel a reținut următoarele.

Potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art. 96 alin. (1), (1¹) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Potrivit art. 54 alin. (1), lit. b) din Legea nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, avocatul este obligat: să acorde asistență juridică conform contractului încheiat cu clientul sau cu oficiul teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

Conform art. 60, alin. (1), (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

După cum rezultă din materialele cauzei, în cadrul prezentului proces, reclamanta Ana Garștea a beneficiat de asistență juridică acordată de avocatul Igor Eremia, conform mandatului nr. 1559033 din 19 februarie 2021 (f.d. 2), eliberat în baza contractului de asistență juridică nr. 0019 din 05 februarie 2020.

Colegiul instanței de apel a relevat că, potrivit bonului de plată nr. 230266662 din 10 iunie 2021, Ana Garștea a achitat servicii de asistență juridică avocatului Igor Eremia în mărime de 2070 lei, în temeiul contractului de asistență juridică din 05 februarie 2020 (f.d. 44).

Prin prisma prevederilor enunțate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța

de apel a mai relevat că, la adoptarea soluției privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de fond a dat eficiență circumstanțelor cauzei și cadrului legal pertinent, dispunând în mod just încasarea sumei de 2070 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezentul proces.

Astfel, reținând probele prezentate pentru dovada cheltuielilor suportate, Colegiul a apreciat caracterul rezonabil al cheltuielilor suportate de reclamantă, prin prisma următorilor factori: complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de aceștia, faptul în ce măsură munca lui în cauza respectivă i-a limitat capacitatea de a lucra în alte dosare, rezultatul obținut, lipsa restricțiilor de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei, durata relației dintre avocat și client, experiența, reputația și abilitatea avocatului, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, faptul că acestea urmează să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Respectiv, prin prisma celor enunțate, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a dispus încasarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 2070 lei, suportate în prezenta cauză, care, în viziunea instanței de apel este unul rezonabil și proporțional, corespunzător circumstanțelor de fapt ale cauzei și susceptibil compensării în beneficiul reclamantei Ana Garștea.

În final, Colegiul a punctat că instanța de fond corect a adoptat soluția cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantumul menționat, or, acest onorariu corespunde criteriului rezonabilității și circumstanțelor cauzei.

Din aceste considerente, Colegiul a concluzionat că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de Inspectoratul Național de Securitate Publică și a menține hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 02 noiembrie 2022, reprezentantul recurentului Inspectoratul Național de Securitate Publică, Anastasia Fiodor, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și adoptarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului depus, reprezentantul recurentului Inspectoratul Național de Securitate Publică, Anastasia Fiodor, a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 18 noiembrie 2022 (f.d. 108), instanța de recurs a comunicat intimaților recursul depus, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Referința la cererea de recurs depusă, în temeiul art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă,

recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 13 septembrie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 02 noiembrie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice a copiei deciziei integrale participanților la proces la 07 octombrie 2022, conform scrisorii de însoțire (f.d. 96, 97). Potrivit cererii de recurs depuse, recurentul Inspectoratul Național de Securitate Publică a recepționat copia deciziei la aceeași dată - 07 octombrie 2022 (f.d. 99 - verso). Astfel, cererea de recurs declarată este depusă în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de reprezentantul recurentului Inspectoratul Național de Securitate Publică, Anastasia Fiodor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului Inspectoratul Național de Securitate Publică, Anastasia Fiodor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibilă cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului Inspectoratul Național de Securitate Publică, Anastasia Fiodor.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de reprezentantul recurentului Inspectoratul Național de Securitate Publică, Anastasia Fiodor, împotriva deciziei din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat